

Kurs metodiků divadelních oborů SKKS Praha 1987–1988

Milan Strotzer

Již v průběhu roku 1986 se dostalo ředitelům OKS, ale i širšímu okruhu kulturně výchovných pracovníků na úseku amatérského divadla ve Středočeském kraji, informace o záměru Středočeského KKS uskutečnit roční kvalifikační kurs pro metodiky divadelních oborů. Potřeba realizace systematické přípravy odborných pracovníků na kvalitativně vyšší úrovni, než tomu bylo dosud, se projevila jako nezbytná pro zabezpečení úkolů, které jsou stanoveny Hlavními směry rozvoje kultury a umění na léta 1966-90 a zejména pro zabezpečení stále rozsáhlejších a kvalitativně vyšších úkolů, které budou v budoucnosti nutně kladeny na oblast kulturně výchovné činnosti. Mimo to došlo v okresech kraje k situaci, kdy – až na výjimky – byla na jedné straně řada poučených amatérských režisérů, na straně druhé pak většina metodiků bez odpovídající odborné přípravy. I to se stalo impulsem k tonu, abychom přistoupili k vzdělávání metodiků tak, aby byli co nejlépe vybavení pro své působení v okresech a místech.

Uvedený záměr se stal skutečností. Kurs metodiků divadelních oborů byl zahájen v březnu 1987 a zakončen v březnu 1988. Uskutečnil se v sedmi dvouapůldenních soustředěních (pátek – neděle) a ve třech tříapůldenních soustředěních (čtvrtek – neděle) v rámci krajských divadelních přehlídek a dílen v Rakovníku, Nymburce, Žlebech, Libici n. Cidl., Žebráku a Mnichově Hradišti, dále ve dvou týdenních soustředěních na Kaplickém divadelním létě a Jiráskově Hronově.

Kurs navštěvovalo osm metodiků okresních kulturních středisek (příležitost nevyužily okresy Beroun, Kladno, Praha-západ a Příbram), dva metodici pražských OKD, čtyři odborní pracovníci profesionálních kulturně výchovných zařízení klubového typu, jimž je svěřena péče o ZUČ a sedm zájemců z řad dobrovolných kulturně výchovných pracovníků o práci v divadelních oborech. Ne všichni však studium úspěšně ukončili. Při slavnostním vyřazení posluchačů obdrželo osvědčení o absolvování kursu 18 absolventů z uvedených 21 posluchačů.

Obsahem kursu byla příprava kulturně výchovných pracovníků pro metodickou práci v divadelních oborech, tj. v oblasti amatérského divadla, loutkového divadla, dětského divadla a dramatické výchovy. Jeho hlavním obsahem byla výuka dramaturgie a kritického hodnocení inscenací, doplněná výukou dějin divadla, základů divadelní režie, scénografie, dramatické výchovy a dal. Organickou součástí výuky byly některé základní otázky teorie kultury, teorie kulturně výchovné činnosti a kulturní politiky se zřetelem k práci metodika v okresech a místech. Nedílnou součástí výuky byla účast posluchačů na všech představeních, konaných v době soustředění na krajských či národních přehlídkách a dílnách a účast na jejich hodnoceních a rozborech.

V rámci kursu byly realizovány i porady metodiků. Vedoucí lektorkou kursu byla Jarmila Černíková-Drobná, organizačním vedoucím Milan Strotzer. Lektorské obsazení jednotlivých předmětů a jejich rozsah lze vyčíst z tohoto výpisu z učebního plánu:

<u>Lektor:</u>	<u>Předmět:</u>	<u>Rozsah v hod.:</u>
Jarmila Černíková	praktická dramaturgie	24
	přehled dramatiky	7,5
	kritické hodnocení	24
	vybrané kapitoly z dějin divadla	20
Zdeněk Pošíval	estetika dramatického umění	9
Rudolf Felzmann	úvod do divadelní režie	8,5
Milan Schejbal		
Kateřina Fixová	praktikum divadelní režie	7
Petr Kolínský	úvod do scénografie	3
Jindra Delongová	dětské divadlo a dramatická výchova	28
Milada Mašatová	loutkové divadlo	7,5
Alena Urbanová	divadlo pro děti	2
Dr. Soňa Hermochová	psychologie KVČ	3
Dr. Milan Strotzer.	teorie kultury	3
	teorie KVČ	4,5
	kulturní politika	3
	úvod do kursu, porady metodiků	
	a aktiv na JH	6
	návštěvy divadelních představení	75
členové krajských		
odborných porot	rozbory a hodnocení inscenací	35
CELKEM		270

Kurs metodiků divadelních oborů byl typem vzdělávací akce, umožňující posluchačům systematickou přípravu pro fundovanou činnost v oblasti metodického vedení amatérské divadelní činnosti. Logické navazování obsahu výuky jednoho soustředění na obsah výuky soustředění následného, a to i prostřednictvím zadávání domácích prací, vyžadovalo od posluchačů pravidelnou docházku bez vážnějších absencí. Jedním z nezbytných předpokladů k splnění tohoto požadavku bylo i umožnění co nejoptimálnější koordinace akcí v okresech (místech) s předem danými a neměnnými termíny kursu,

případně umožnění zastupitelnosti příslušného pracovníka – posluchače na jeho pracovišti. Praxe kursu prokázala, byť v ojedinělém případě bezesbýtku, že při vytvoření uvedených předpokladů a při skutečném zájmu posluchače o poučení, lze i u okresní metodiky pro slovesné obory, mající výjimečně rozsáhlou činnost v okrese, dosáhnout sto procentní docházky.

Z druhé strany stejná praxe prokázala, že není mnoho těch, kteří jsou ochotni napřít svůj zájem na zvýšení kvalifikace s plným nasazením a podřítit mu po dobu celého roku své pracovní a soukromé povinnosti a zájmy.

Závěrečné hodnocení kursu, provedené hlavními lektory, ale i absolventy samými, v zásadě potvrdilo, že zvolený rozsah výuky byl optimální. Bez podstatné výhrady byla přijata a označena jako velice dobrá obsahová náplň kursu a její struktura. Zvláště pozitivně byla hodnocena výuka dramaturgie, zejména ta její část, v níž byly formou praktických cvičení provedeny dramaturgické rozborů třech základních typů dramatických předloh (text s uzavřenou stavbou, s otevřenou a text, v němž hlavní myšlenka není obsažena v příběhu). Vyzdvížena byla rovněž výuka kritického hodnocení, dramatické výchovy i většiny dalších předmětů. Z hlediska možností co nejintenzivnějšího a nejefektivnějšího pracovního vyřízení byly jednoznačně nejlépe hodnoceny obě týdenní soustředění. Vazba výukových soustředění na divadelní přehlídky a dílny byla přijata pozitivně pro možnost zhlédnutí značného množství inscenací a pro možnost zúčastnit se jejich odborných hodnocení. Tato premisa však měla i svou negativní stránku v tom, že vazba na krajské divadelní akce neumožňuje bezesbýtku pravidelné konání soustředění. Vznikla tak dosti dlouhá přestávka (od listopadu do začátku března), která narušila potřebnou návaznost s dvěma posledními soustředěními.

Posluchači kursu nezískali jen potřebné vědomosti a zkušenosti ke své práci, navázali také potřebné osobní kontakty, a to jak mezi sebou, tak s řadou odborníků, jejichž schopností mohou využít ve své metodické činnosti, v porotách, při vzdělávacích akcích a v dalších formách odborné pomoci kolektivům ZUČ. Nahlédnutí za hranice okresu a účasti na ústředních přehlídkách i za hranice kraje, vybavilo absolventy kursu potřebným přehledem, který je nezbytný pro poměřování výsledků práce v regionu, v kterém působí, který je také korektivem a vodítkem jejich vlastní metodické činnosti, směřující k permanentnímu zvyšování úrovně práce divadelních souborů a všestrannému rozvoji divadelní činnosti a tím i k soustavnému obohacování všech, kdo na ni participují. Závěrečné volání účastníků popsané vzdělávací akce po jejím pokračování se stalo známkou toho, že vynaložený čas, síly a prostředky byly investovány účelně a smysluplně. Věřme, že budou dále zúročeny ve vlastní činnosti absolventů kursu, ve výsledcích jejich práce.

Jak již bylo výše uvedeno, jsou mezi absolventy, kromě profesionálních kulturních pracovníků, jež se předmětným oborem činnosti zabývají bezprostředně na svých pracovištích, také tací, které ke studiu nepřivedla potřeba kvalifikovat se pro svou profesi, ale jejich nejvlastnější zájem o divadlo. Ti tvoří potenciální zálohu odborných pracovníků, o níž by měla kulturně výchovná zařízení vědět a v případě potřeby z ní také čerpat.

SEZNAM ABSOLVENTŮ KURSU METODIKŮ DIVADELNÍCH OBORŮ SKKS PRAHA 1987/88

Absolventka, jejíž plnění studijních povinností bylo klasifikováno jako výtečné:

- Miluše Strotzerová, metodička OKS Nymburk

Absolventi, kteří si plnili studijní povinnosti velmi dobře:

- Ema Bartůšková, metodička OKS Benešov
- Jiřina Cvancigerová, dobrovolná kulturně výchovná pracovníce, Řevnice
- Jaroslav Dvořák, dobrovolný kulturně výchovný pracovník, Kutná Hora
- Jaroslava Ernstová, pracovníce MěKS Jílové u Prahy
- Jiří Janoušek, dobrovolný kulturně výchovný pracovník, Přítoky (okres Kutná Hora)
- Alena Mutinská, pracovníce MěKS Rakovník
- Miroslava Šíková, metodička OKS Rakovník

Absolventi, kteří si plnili studijní povinnosti dobře:

- Dagmar Benešová, pracovníce DK ROH železničářů Nymburk
- Petr Hruška, metodik OKD Praha
- Juliana Jedličková, metodička OKS Mělník
- Martina Michálková, dobrovolná kulturně výchovná pracovníce, Lysá n. L., nyní pracovníce OKD Praha
- Dana Serbusová, metodička OKS Kolín
- Pavel Stec, dobrovolný kulturně výchovný pracovník, Rakovník
- Vlasta Václavková, pracovníce MěKS Český Brod

Absolventi, kteří plnění studijních povinností vyhověli:

- Nataša Dobiášová, dobrovolná kulturně výchovná pracovníce, Nymburk
- Vanda Dvořáková, metodička OKS Kutná Hora
- Jiří Klečka, dobrovolný kulturně výchovný pracovník, Příbram

Posluchači, kteří studium v kursu nedokončili:

- Věra Janstová, dobrovolná kulturně výchovná pracovnice, Kolín
- Pavlína Pěkníková, metodička OKS Praha-východ
- Eva Zajíčková, metodička OKS Mladá Boleslav

Napsáno pro časopis Amatérská scéna

Publikováno: Časopis Amatérská scéna 9/1988, str. 15